

República d'Irlanda

Voluntaris i voluntàries antifeixistes
desapareguts a Catalunya durant la Guerra Civil

Programa Alvah Bessie

Maig de 2024

[CAT]

Republic of Ireland

Antifascist volunteers who went missing
in Catalonia during the Spanish Civil War

Alvah Bessie Programme

May 2024

[EN]

Agraïments | Acknowledgements

Dr. Richard Baxell



Avís legal

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement 4.0 Internacional (CC BY 4.0) de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, la distribució, la comunicació pública i la transformació per generar obra derivada, sense cap restricció, sempre que se'n citi el titular dels drets (Generalitat de Catalunya. Departament de Justícia, Drets i Memòria). La llicència completa es pot consultar a:

<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.ca>

© Generalitat de Catalunya

Departament de Justícia, Drets i Memòria
Direcció General de Memòria Democràtica

justicia.gencat.cat

Continguts | Contents

Aquest treball	5
This work	5
La cerca de persones desaparegudes.....	7
The search for missing people	7
El programa Alvah Bessie	8
The Alvah Bessie Programme	8
Internacionals a Catalunya.....	9
Internationals in Catalonia	9
Els voluntaris i voluntàries d'Irlanda.....	10
The volunteers from Ireland	10
Daniel Boyle [Danny Boyle]*.....	11
Andrew Delaney*	12
James Domegan*	13
John Finnegan*	14
George Gorman*	15
James Jones.....	16
William Keenan*	17
Thomas Kerr*	18
Alexander Madero	19
Henry McGrath*	20
William McGregor [Liam McGregor]	21

Jack Nalty	22
Hannah Ormsby [Hannah Ruth Ormsby]	23
Patrick O'Sullivan [Paddy O'Sullivan]*	24
Edward Patterson*	25
Maurice Ryan.....	26
James Stranney*	27

Aquest treball

República d'Irlanda. Voluntaris i voluntàries antifeixistes desapareguts a Catalunya durant la Guerra Civil és obra de la Direcció General de Memòria Democràtica, del Departament de Justícia, Drets i Memòria de la Generalitat de Catalunya. S'hi presenta, per primera vegada, una **llista exhaustiva dels voluntaris antifeixistes de la República d'Irlanda** que van morir o van desaparèixer a Catalunya durant la Guerra Civil, i en la majoria de casos s'informa de manera precisa de l'**espai on cadascuna d'aquestes persones podria haver mort o desaparegut**.

La recerca s'ha fet mitjançant la cerca i anàlisi de documentació original d'arxiu, cartografia coetànica i bases de dades de la Generalitat, i la informació s'ha ampliat o complementat amb historiografia de referència.

Com a resultat d'aquesta recerca, s'han documentat **sis voluntaris antifeixistes de la República d'Irlanda** desapareguts a Catalunya durant la Guerra Civil: quatre van morir o van desaparèixer per causa de la batalla de l'Ebre i dos van morir en altres contextos històrics.

This work

Republic of Ireland. Antifascist volunteers who went missing in Catalonia during the Spanish Civil War has been elaborated by the General Directorate for Democratic Memory, of the Ministry of Justice, Rights and Memory of the Government of Catalonia. For the first time, it presents an **exhaustive list of the antifascist volunteers from the Republic of Ireland** who died or disappeared in Catalonia during the Spanish Civil War, and in most cases, **the area where each of these people could have died or disappeared** is precisely reported.

The research has been done through the search and analysis of original archival documentation, contemporary cartography, and databases of the Government of Catalonia, and the information has been expanded or complemented thanks to the reference historiography.

As a result of this research, **six antifascist volunteers from the Republic of Ireland** have been documented as missing in Catalonia during the Spanish Civil War: four died or disappeared due to the Battle of the Ebro and two died in other historic contexts.

En aquest treball també figuren els noms d'onze brigadistes més: eren persones del nord d'Irlanda o que van emigrar. En aquests casos, n'esmentem els noms i les dades de naixement i de residència, però la informació relativa a la mort o desaparició està inclosa en els treballs sobre el Regne Unit, Estats Units i Canadà.

The names of eleven other brigadiers are also included in this work: they were people from the North of Ireland or people who emigrated. In these cases, their names are mentioned, as well as their birth and residence details, but the information regarding their death or missing is included in the works about the United Kingdom, the United States, and Canada.

La cerca de persones desaparegudes

La Direcció General de Memòria Democràtica duu a terme la cerca de persones desaparegudes a Catalunya durant la Guerra Civil i la dictadura franquista. Ho fa de manera individualitzada (a sol·licitud de les famílies que cerquen els seus desapareguts) i col·lectiva (mitjançant treballs historiogràfics com aquest), i complementa aquesta tasca amb la cerca de fosses d'aquell període, amb intervencions arqueològiques en fosses i amb l'anàlisi i identificació genètica de les restes que exhuma.

Pel que fa als voluntaris i voluntàries internacionals, sabem que un nombre important va morir o va desaparèixer a Catalunya. Tanmateix, les dades que en tenim son incompletes: no hi ha disponible cap registre exhaustiu dels que van desaparèixer a Catalunya, i la informació sobre les circumstàncies de desaparició ha estat, sovint, insuficient per a la tasca de cerca de persones desaparegudes que duu a terme la Direcció General de Memòria Democràtica.



The search for missing people

The General Directorate for Democratic Memory is responsible for the search for people who went missing in Catalonia during the Spanish Civil War and the Francoist dictatorship. It does it in an individual way (at the request of families who search for their missing relatives) and in a collective way (through historiographical works like this one), and complements this task with the search for graves from that period, with archaeological works in graves, and with the genetic analysis and identification of the exhumed remains.

Regarding the international volunteers, we know that an important number of them died or disappeared in Catalonia. However, the data we have are incomplete: there is not an exhaustive record available of those who went missing in Catalonia, and the information regarding the death or missing circumstances has been often insufficient for the task of searching for missing people that the General Directorate for Democratic Memory is carrying out.

El programa Alvah Bessie

Per omplir aquest buit, el 2022 la Direcció General de Memòria Democràtica va posar en marxa el [programa Alvah Bessie](#), que té per objectiu documentar els voluntaris i voluntàries antifeixistes internacionals que van desaparèixer a Catalunya durant la guerra, acotar els indrets on van desaparèixer i cercar-ne els familiars vius.

Aquest treball s'ha dut a terme en el marc d'aquest programa i es complementa amb un altre treball, *La XV Brigada Internacional al front de l'Ebre*, on es mostren gràficament els moviments d'aquesta unitat i la localització on cada persona podria haver mort o desaparegut.

The Alvah Bessie Programme

In order to solve this situation, in 2022, the General Directorate for Democratic Memory launched the [Alvah Bessie Programme](#), which aims to report the international antifascist volunteers who went missing in Catalonia during the war, narrow down the places where they disappeared, and search for their living relatives.

This work has been elaborated within the framework of this programme and is complemented by another work, *The XV International Brigade in the Ebro front*, which graphically shows the movements of this unit and the area where each person could have died or disappeared.

Internacionals a Catalunya

Durant la Guerra Civil, entre 35.000 i 40.000 persones de més de cinquanta països es van unir a la lluita contra el feixisme. La majoria ho van fer en les Brigades Internacionals, un cos creat amb l'objectiu d'organitzar l'allistament de voluntaris a l'estrange i d'agrupar-los en una estructura única. D'altres, en canvi, ho van fer en les Milícies Antifeixistes, els primers mesos del conflicte, o en altres unitats de l'exèrcit republicà.

Catalunya va ser un escenari important d'aquest episodi: va ser porta d'entrada per a la majoria d'aquests voluntaris i voluntàries, i va ser porta de sortida per a la major part dels qui van sobreviure. Però va ser, també, escenari de guerra. La primavera de 1938, una forta ofensiva franquista va deixar Catalunya aïllada de la resta del territori republicà; en aquell moment, la línia de front es va instal·lar a Catalunya i la major part del personal de les Brigades Internacionals va passar a actuar en territori català.

La seva base administrativa es va instal·lar en un edifici del barri d'Horta, a Barcelona. A Catalunya es van habilitar cinc hospitals internacionals (a Mataró, Vic, Moià, Santa Coloma de Farners i s'Agaró) i alguns centres menors gestionats per personal sanitari interbrigadista. I la majoria de les seves unitats militars de xoc van passar a combatre a Catalunya, principalment al front de l'Ebre.

Internationals in Catalonia

Between 35,000 and 40,000 people from over 50 countries joined the fight against fascism in the Spanish Civil War. Most of them served in the International Brigades —an organisation that was set up to channel the recruitment of volunteers from abroad and to assign them to a single structure. Others served in the antifascist militias during the first months of the war, or in other units of the Republican army.

Catalonia was an important scene for this episode: it was the entrance way for most of these volunteers, and it was the exit door for most of those who survived. But it was also a scene of war. In the spring of 1938, a strong Francoist offensive left Catalonia isolated from the rest of the Republican territory; the front line was installed in Catalonia and since then, most of the International Brigades' personnel served in Catalan territory.

Their administrative base was installed in a building in the Horta district of Barcelona. Five international hospitals (in Mataró, Vic, Moià, Santa Coloma de Farners, and s'Agaró) and some smaller centres were set up and were managed by international sanitary personnel. And most of their shock military units fought in Catalonia, mainly on the Ebro front.

Els voluntaris i voluntàries d'Irlanda

Els voluntaris antifeixistes irlandesos (els que eren del nord d'Irlanda o de la República d'Irlanda i els que residien en altres països) van combatre, principalment, en el British Battalion, o batalló Britànic, i en el batalló Abraham Lincoln, dins la XV Brigada Internacional.

Connolly Column. The Story of the Irishmen Who Fought for the Spanish Republic. 1936-1939, que l'ex-brigadista Michael O'Riordan va publicar el 1979, és l'obra de referència sobre els voluntaris i voluntàries antifeixistes irlandesos. El seu fill, Manus O'Riordan, va contribuir a la recerca historiogràfica amb diversos estudis, i l'historiadore britànic Richard Baxell, especialista en el fenomen interbrigadista al Regne Unit i Irlanda, és l'autor de referència sobre aquest tema.

Per la seva part, Friends of the International Brigades of Ireland és l'entitat que treballa pel foment de la memòria en aquest àmbit. En aquesta tasca també hi participa també l'International Brigade Memorial Trust —les seves activitats divulgatives i la seva base de dades, elaborada a partir de les recerques de l'arxiver Jim Carmody i de Richard Baxell, inclouen tant els voluntaris i voluntàries del Regne Unit com els d'Irlanda—, així com la Marx Memorial Library de Londres, seu de l'International Brigade Archive.

The volunteers from Ireland

Most of the Irish anti-fascist volunteers —those from the North of Ireland or from the Republic of Ireland, and those who were living in other countries— fought in the British Battalion and in the Abraham Lincoln Battalion of the XV International Brigade.

Connolly Column. The Story of the Irishmen Who Fought for the Spanish Republic. 1936-1939, published in 1979 by the former brigadier Michael O'Riordan, is the reference work about the Irish anti-fascist volunteers. His son, Manus O'Riordan, contributed to historiographical research with several studies, and the British historian Richard Baxell, a specialist in the inter-brigade experience in the United Kingdom and Ireland, is the reference author on this subject.

On the other hand, Friends of the International Brigades of Ireland is the organization that works to promote memory in this area. The International Brigade Memorial Trust is also involved in this task —its divulgative activities and its database, elaborated from the researches by archivist Jim Carmody and Richard Baxell, include the volunteers from the United Kingdom and from Ireland—, as well as the Marx Memorial Library of London —home of the International Brigade Archive.

Daniel Boyle [Danny Boyle]*

Belfast, nord d'Irlanda, 1906

*Vegeu *Regne Unit*

Daniel Boyle [Danny Boyle]*

Belfast, North of Ireland, 1906

*See *United Kingdom*

Andrew Delaney*

Dublín, 21 de juliol de 1912; Oakland, Califòrnia (Estats Units d'Amèrica)

*Vegeu *Estats Units d'Amèrica*

Andrew Delaney*

Dublin, July 21st 1912; Oakland, California (United States of America)

*See *United States of America*

James Domegan*

Belfast, nord d'Irlanda, 3 de juny de 1919

*Vegeu *Regne Unit*

James Domegan*

Belfast, North of Ireland, June 3rd 1919

*See *United Kingdom*

John Finnegan*

Castleblaney, County Monaghan, 28 de març de 1909;
Winnipeg, Manitoba (Canadà)

*Vegeu *Canadà*

John Finnegan*

Castleblaney, County Monaghan, March 28th 1909; Winnipeg,
Manitoba (Canada)

*See *Canada*

George Gorman*

Derry, nord d'Irlanda, 8 o 9 de desembre de 1900; Folkestone,
Kent

*Vegeu *Regne Unit*

George Gorman*

Derry, North of Ireland, December 8th or 9th 1900; Folkestone,
Kent

*See *United Kingdom*

James Jones

Dublin?, 1905? | Home

Darrera adscripció: XV Brigada Internacional, 57 British Battalion

Darreres circumstàncies: Les fonts difereixen en la data de mort, i la situen el 28, el 30 o el 31 de juliol de 1938, en la batalla de l'Ebre. En aquelles dates el British Battalion era entorn a la cota 481, a l'est de Gandesa; possiblement, doncs, va morir en aquesta àrea.

Context històric: Batalla de l'Ebre

Vegeu també *La XV Brigada Internacional al front de l'Ebre*.

Fonts:

Arxiu Estatal Rus d'Història Sociopolítica

International Brigade Memorial Trust

Direcció General de Memòria Democràtica. *La XV Brigada Internacional al front de l'Ebre*

James Jones

Dublin?, 1905? | Male

Last unit: XV International Brigade, 57th British Battalion

Last circumstances: The sources report different dates of death: July 28th, 30th, or 31st 1938, in the Battle of the Ebro. On those dates the British Battalion was around hill 481, east of Gandesa; he probably died in this area.

Historic context: Battle of the Ebro

See also *The XV International Brigade in the Ebro front*.

Sources:

Russian State Archive of Social and Political History

International Brigade Memorial Trust

General Directorate for Democratic Memory. *The XV International Brigade in the Ebro front*

William Keenan*

Bangor County, nord d'Irlanda, *circa* 1901; Toronto (Canadà) |
Home

*Vegeu *Regne Unit*

William Keenan*

Bangor County, North of Ireland, *circa* 1901; Toronto
(Canada) | Male

*See *United Kingdom*

Thomas Kerr*

1900 o 1910; Belfast, nord d'Irlanda | Home

*Vegeu *Regne Unit*

Thomas Kerr*

1900 o 1910; Belfast, North of Ireland | Male

*See *United Kingdom*

Alexander Madero

Dundalk, 2 de novembre de 1911 o 1912 | Home
Treballador del vidre

Darrera adscripció: XV Brigada Internacional, 57 British Battalion

Darreres circumstàncies: Documentació localitzada a l'Arxiu Estatal Rus d'Història Sociopolítica el situa desaparegut a Casp o a Belchite el 17 de març de 1938, però segons International Brigade Memorial Trust en aquella data va rebre un tret accidental a Figueres i a l'abril va morir en un hospital.

Context històric: Altres

Fonts:

Arxiu Estatal Rus d'Història Sociopolítica
International Brigade Memorial Trust

Alexander Madero

Dundalk, November 2nd 1911 or 1912 | Male
Glass worker

Last unit: XV International Brigade, 57th British Battalion

Last circumstances: Documentation located in the Russian State Archive of Social and Political History reports him as missing at Caspe or Belchite on March 17th 1938, but according to the International Brigade Memorial Trust on that date he was accidentally shot at Figueres and in April he died in a hospital.

Historic context: Others

Sources:

Russian State Archive of Social and Political History
International Brigade Memorial Trust

Henry McGrath*

Belfast, nord d'Irlanda, 26 d'octubre de 1902

*Vegeu *Regne Unit*

Henry McGrath*

Belfast, North of Ireland, October 26th 1902

*See *United Kingdom*

William McGregor [Liam McGregor]

Dublin, 27 d'agost de 1914 | Home

Darrera adscripció: XV Brigada Internacional, 57 British Battalion

Darreres circumstàncies: Va morir el 23 de setembre de 1938, durant la darrera acció del British Battalion en la batalla de l'Ebre. En aquella data, el British Battalion defensava la cota 281, entre Corbera i Camposines, i es va veure obligat a retirar-se'n; possiblement, doncs, va morir en aquesta àrea.

Context històric: Batalla de l'Ebre

Vegeu també *La XV Brigada Internacional al front de l'Ebre*.

Fonts:

Arxiu Estatal Rus d'Història Sociopolítica

Direcció General de Memòria Democràtica. *La XV Brigada Internacional al front de l'Ebre*

Informació de la Direcció General de Memòria Democràtica
International Brigade Memorial Trust

William McGregor [Liam McGregor]

Dublin, August 27th 1914 | Male

Last unit: XV International Brigade, 57th British Battalion

Last circumstances: He died on September 23rd 1938, during the last action of the British Battalion in the Battle of the Ebro. On that date, the British Battalion defended hill 281, between Corbera d'Ebre and Camposines, and was forced to leave it; he probably died in this area.

Historic context: Battle of the Ebro

See also *The XV International Brigade in the Ebro front*.

Sources:

Russian State Archive of Social and Political History

General Directorate for Democratic Memory. *The XV International Brigade in the Ebro front*

Information of the General Directorate for Democratic Memory
International Brigade Memorial Trust

Jack Nalty

Ballygar, Galway, setembre de 1902; Dublin | Home

Darrera adscripció: XV Brigada Internacional, 57 British Battalion

Darreres circumstàncies: Va morir el 23 de setembre de 1938, durant la darrera acció del British Battalion en la batalla de l'Ebre. En aquella data, el British Battalion defensava la cota 281, entre Corbera i Camposines, i es va veure obligat a retirar-se'n; possiblement, doncs, va morir en aquesta àrea.

Context històric: Batalla de l'Ebre

Vegeu també *La XV Brigada Internacional al front de l'Ebre*.

Fonts:

Arxiu Estatal Rus d'Història Sociopolítica

Direcció General de Memòria Democràtica. *La XV Brigada Internacional al front de l'Ebre*

Informació de la Direcció General de Memòria Democràtica
International Brigade Memorial Trust

Jack Nalty

Ballygar, Galway, September 1902; Dublin | Male

Last unit: XV International Brigade, 57th British Battalion

Last circumstances: He died on September 23rd 1938, during the last action of the British Battalion in the Battle of the Ebro. On that date, the British Battalion defended hill 281, between Corbera d'Ebre and Camposines, and was forced to leave it; he probably died in this area.

Historic context: Battle of the Ebro

See also *The XV International Brigade in the Ebro front*.

Sources:

Russian State Archive of Social and Political History

General Directorate for Democratic Memory. *The XV International Brigade in the Ebro front*

Information of the General Directorate for Democratic Memory
International Brigade Memorial Trust

Hannah Ormsby [Hannah Ruth Ormsby]

Dromore West, 8 de gener de 1901 | Dona
També *Rutledge*. Infermera

Darrera adscripció: Serveis sanitaris

Darreres circumstàncies: Va morir a Barcelona el 4 de maig de 1938, després de saltar des de la finestra d'un setena planta, per fugir d'un incendi en un pis de la Unitat Mèdica Britànica.

Context històric: Altres

Fonts:

International Brigade Memorial Trust

Hannah Ormsby [Hannah Ruth Ormsby]

Dromore West, January 8th 1901 | Female
Also *Rutledge*. Nurse

Last unit: Sanitary services

Last circumstances: She died in Barcelona on May 4th 1938, after jumping from a seventh-floor window to escape a fire in a flat of the British Medical Unit.

Historic context: Others

Sources:

International Brigade Memorial Trust

Patrick O'Sullivan [Paddy O'Sullivan]*

Edmonton (Regne Unit), 3 de setembre de 1914; Dublin

*Vegeu *Regne Unit*

Patrick O'Sullivan [Paddy O'Sullivan]*

Edmonton (United Kingdom), September 3rd 1914; Dublin

*See *United Kingdom*

Edward Patterson*

Armagh, nord d'Irlanda, 1904; Vancouver, Colúmbia Britànica,
i Edmonton, Alberta (Canadà)

*Vegeu *Canada*

Edward Patterson*

Armagh, North of Ireland, 1904; Vancouver, British Columbia,
and Edmonton, Alberta (Canada)

*See *Canada*

Maurice Ryan

Limerick, 6 de maig de 1915; Shefford, Bedfordshire (Regne Unit) | Home
També *Emmett*

Darrera adscripció: XV Brigada Internacional, 57 British Battalion

Darreres circumstàncies: Les fonts difereixen en la data de mort, i la situen el 28 de juliol, el 30 de juliol o l'1 d'agost de 1938, en la batalla de l'Ebre. Tanmateix, segons International Brigade Memorial Trust, possiblement va ser executat el 28 de juliol després que disparés contra els seus companys, entorn a la cota 481, a l'est de Gandesa.

Context històric: Batalla de l'Ebre

Vegeu també *La XV Brigada Internacional al front de l'Ebre*.

Fonts:

Arxiu Estatal Rus d'Història Sociopolítica
International Brigade Memorial Trust

Maurice Ryan

Limerick, May 6th 1915; Shefford, Bedfordshire (United Kingdom) | Male
Also *Emmett*

Last unit: XV International Brigade, 57th British Battalion

Last circumstances: The sources report different dates of death: July 28th, July 30th, or August 1st 1938, in the Battle of the Ebro. However, according to the International Brigade Memorial Trust, he was probably executed on July 28th after he opened fire on his fellows, around hill 481, east of Gandesa.

Historic context: Battle of the Ebro

See also *The XV International Brigade in the Ebro front*.

Sources:

Russian State Archive of Social and Political History
International Brigade Memorial Trust

James Stranney*

Belfast, nord d'Irlanda, 1911 o 31 de maig de 1915

*Vegeu *Regne Unit*

James Stranney*

Belfast, North of Ireland, 1911 or May 31st 1915

*See *United Kingdom*